Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
föredraget den 2 april 2020[1]

Mål C-264/19

Constantin Film Verleih GmbH
mot
YouTube LLC,
Google Inc.

(begäran om förhandsavgörande från Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Förbundsrepubliken Tyskland))

”Begäran om förhandsavgörande – Upphovsrätt och närstående rättigheter – Videodelningsplattform på Internet – YouTube – Digitalt tillhandahållande av en film utan innehavarens godkännande – Talan om ett immaterialrättsintrång – Direktiv 2004/48/EG – Artikel 8 – Rättighetsinnehavarens rätt till information – Artikel 8.2 a – Begreppet ’namn och adress’ – Omfattning – E-postadress, IP-adress och telefonnummer – Omfattas inte”

I. Inledning

1. Förevarande begäran om förhandsavgörande omfattas av en tvist mellan Constantin Film Verleih GmbH, ett filmdistributionsbolag med säte i Tyskland, å ena sidan, och YouTube LLC och dess moderbolag Google Inc, båda med säte i Förenta staterna, å den andra.

2. Denna tvist gäller YouTubes och Googles vägran att lämna vissa uppgifter som Constantin Film Verleih har begärt, avseende användare som har publicerat flera filmer på internet i strid med Constantin Film Verleihs ensamrätt. Constantin Film Verleih har närmare bestämt uppmanat YouTube och Google att tillhandahålla de e-postadresser, telefonnummer och IP-adresser som dessa användare har använt.

3. Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) undrar i huvudsak om sådana uppgifter omfattas av artikel 8.2 a i direktiv 2004/48/EG,[2] vari det föreskrivs att de behöriga rättsliga myndigheterna får besluta att ”namn och adress” på vissa kategorier av personer som har en koppling till varor eller tjänster som utgör ett intrång i en immaterialrätt ska lämnas.

4. Av de skäl som framgår av detta förslag till avgörande, är jag övertygad om att begreppet ”namn och adress”, enligt artikel 8.2 a i direktiv 2004/48, inte omfattar någon av de ovannämnda uppgifterna.

1 Originalspråk: franska.

2 Europaparlamentets och rådets direktiv av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (EUT L 157, 2004, s. 45, och rättelse i EUT L 195, 2004, s. 16).

II. Tillämpliga bestämmelser

A. Unionsrätt

5. Skälen 2, 10 och 32 i direktiv 2004/48 har följande lydelse:

”(2) Skyddet för immateriella rättigheter bör ge uppfinnaren eller nyskaparen förutsättningar att kunna göra en rimlig förtjänst på sin uppfinning eller nyskapelse. Det bör dessutom möjliggöra en maximal spridning av verk, idéer och ny kunskap. Samtidigt bör det varken hindra yttrandefrihet, ett fritt informationsutbyte eller skydd för personuppgifter, inte heller på Internet.

…

(10) Syftet med detta direktiv är att tillnärma lagstiftningarna för att uppnå en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden.

…

(32) Detta direktiv respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som i synnerhet erkänns i Europeiska unionens stadga om grundläggande rättigheter.[3] Detta direktiv syftar särskilt till att säkerställa att immateriella rättigheter respekteras fullt ut, i enlighet med artikel 17.2 i nämnda stadga.”

6. Artikel 2 i direktivet har rubriken ”Tillämpningsområde”. I punkterna 1 och 3 a) i den artikeln föreskrivs följande:

”1. Utan att det påverkar de medel som föreskrivs eller kan komma att föreskrivas i [unions]lagstiftningen eller i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa medel är gynnsammare för rättighetshavaren, skall de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i detta direktiv vara tillämpliga, i enlighet med artikel 3, vid varje intrång i de immateriella rättigheter som följer av [unions]rätten och/eller den berörda medlemsstatens nationella rätt.

…

3. Detta direktiv skall inte påverka

a) de [unions]rättsliga bestämmelser som reglerar den materiella delen av immaterialrätten, direktiven 95/46/EG …”.

7. I artikel 8 i direktiv 2004/48, med rubriken ”Rätt till information”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, i samband med en rättegång om immaterialrättsintrång och som svar på en berättigad och proportionell begäran av käranden, får besluta att information om ursprung och distributionsnät för de intrångsgörande varorna eller tjänsterna skall lämnas av intrångsgöraren och/eller annan person som

a) har befunnits förfoga över intrångsgörande varor i kommersiell skala,

b) har befunnits använda intrångsgörande tjänster i kommersiell skala,

3 Nedan kallad stadgan.

c) har befunnits i kommersiell skala tillhandahålla tjänster som använts i intrångsgörande verksamhet, eller

d) har pekats ut av en person som avses i a, b eller c såsom delaktig i produktion, tillverkning eller distribution av varorna eller tillhandahållandet av tjänsterna.

2. Informationen i punkt 1 skall, om lämpligt, omfatta

a) namn och adress på producenter, tillverkare, distributörer, leverantörer och andra som tidigare innehaft respektive använt varorna eller tjänsterna, samt på tilltänkta grossister och detaljister,

b) uppgifter om hur mycket som producerats, tillverkats, levererats, mottagits eller beställts samt om erhållet pris på varorna eller tjänsterna.

3. Punkterna 1 och 2 skall inte påverka tillämpningen av andra lagbestämmelser som

a) ger rättighetshavaren rätt till ytterligare information,

b) reglerar hur information som lämnas enligt denna artikel får användas i civilrättsliga eller straffrättsliga förfaranden,

c) reglerar ansvar för missbruk av rätten till information,

d) gör det möjligt att vägra lämna sådan information som skulle tvinga den person som avses i punkt 1 att medge egen eller nära anhörigs medverkan i ett immaterialrättsintrång, eller

e) reglerar sekretesskydd för informationskällor eller behandling av personuppgifter.”

B. Tysk rätt

8. Enligt 101 § 1 första stycket första meningen i Urheberrechtsgesetz (upphovsrättslagen, nedan kallad UrhG), kan den som i kommersiell skala gör intrång i upphovsrätten eller en annan rättighet som skyddas av denna lag anmodas av den skadelidande att omedelbart lämna uppgifter om piratkopiors eller andra produkters ursprung och distributionskanal.

9. I händelse av en uppenbar överträdelse kan denna rätt till information, utan hinder av 101 § första stycket UrhG, enligt 101 § andra stycket första meningen punkt 3 i denna lag, även göras gällande gentemot en person som i kommersiell skala har tillhandahållit tjänster som används för att utöva intrångsgörande verksamhet.

10. Den som är skyldig att lämna uppgifter ska, enligt 101 § tredje stycket punkt 1 UrhG, ange namn och adress på producenter, leverantörer och andra som tidigare innehaft kopior eller andra varor, användare av tjänster, samt tilltänkta grossister och detaljister.

III. Målet vid den nationella domstolen, tolkningsfrågorna och förfarandet vid domstolen

11. Constantin Film Verleih är ett tyskt filmdistributionsbolag.

12. YouTube, ett bolag med säte i Förenta staterna som ägs av Google, driver Internet-plattformen med samma namn.

13. Constantin Film Verleih innehar exklusiv nyttjanderätt till filmerna *Parker* och *Scary Movie 5* i Tyskland.

14. Från juni 2013 till september 2014 laddades dessa verk upp på plattformen YouTube utan Constantin Film Verleihs godkännande. Den 29 juni 2013 laddades hela filmen *Parker* upp på tyska, av användarnamnet ”N1”. När filmen blockerades den 14 augusti 2013 hade den setts mer än 45 000 gånger. I september 2013 laddades hela filmen *Scary Movie* upp av användarnamnet ”N2”. När filmen blockerades den 29 oktober 2013 hade den setts mer än 6 000 gånger. Den 10 september 2014 laddades en annan kopia av denna film upp av användarnamnet ”N3”. Denna kopia sågs mer än 4 700 innan den blockerades den 21 september 2014.

15. Constantin Film Verleih har begärt att YouTube och Google ska lämna vissa uppgifter avseende var och en av de användare som laddat upp dessa verk.

16. Den hänskjutande domstolen har konstaterat att villkoren för rätten till information är uppfyllda. Följaktligen är saken i målet vid den hänskjutande domstolen begränsad till att avse innehåller i de uppgifter som YouTube och/eller Google ska lämna till Constantin Film Verleih. Målet rör närmare bestämt följande uppgifter:

– användarens e-postadress,

– användarens telefonnummer,

– den IP-adress som användaren använt för att ladda upp de omtvistade filerna, jämte den exakta tidpunkten för denna uppladdning, och

– den IP-adress som användaren slutligen använt för att logga in på sitt Google/Youtube-konto, samt den exakta tidpunkten för denna inloggning.

17. Landgericht Frankfurt am Main (Regionala domstolen i Frankfurt am Main, Tyskland), som avgjorde målet första instans, ogillade Constantin Film Verleihs yrkande om att dessa uppgifter skulle lämnas.

18. Efter överklagande förpliktade Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Regionala överdomstolen i Frankfurt av Main) YouTube och Google att lämna de berörda användarnas e-postadresser och ogillade Constantin Film Verleihs talan i övrigt.

19. Inom ramen för sitt överklagande till Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) yrkade Constantin Film Verleih att YouTube och Google ska förpliktas att lämna alla de ovannämnda uppgifterna, inbegripet användarnas telefonnummer och IP-adresser. YouTube och Google yrkade genom sitt överklagande att Constantin Film Verleihs yrkande skulle ogillas i dess helhet, även avseende användarnas e-postadresser.

20. Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) konstaterade att utgången i de båda överklagandena berodde på tolkningen av begreppet ”adress” i artikel 8.2 a i direktiv 2004/48, och beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1) Omfattar adresser till de tillverkare, producenter, distributörer, leverantörer och andra som tidigare innehaft respektive använt varorna eller tjänsterna, samt tilltänkta grossister och detaljister, som avses i artikel 8.2 a i direktiv [2004/48], vilka i förekommande fall omfattas av den information som avses i artikel 8.1 i [detta direktiv], också

   a) e-postadresser till användarna av tjänsterna och/eller

b) telefonnummer till användarna av tjänsterna och/eller

c) de IP-adresser som användarna av tjänsterna använt för att ladda upp de intrångsgörande filerna samt exakt tidpunkt för uppladdningen?

2) För det fall att fråga 1 c ska besvaras jakande:

Omfattar den information som ska lämnas enligt artikel 8.2 a i [nämnda direktiv] också den IP-adress som en användare som tidigare laddat upp intrångsgörande filer senast använt för att logga in på sitt användarkonto för Google/YouTube samt den exakta tidpunkten för inloggningen, oberoende av huruvida [immaterialrättsliga] intrång begicks vid denna senaste inloggning?”

21. Begäran om förhandsavgörande registrerades vid domstolens kansli den 29 mars 2019.

22. Constantin Film Verleih, YouTube, Google och Europeiska kommissionen inkom med skriftliga yttranden.

23. Ombuden för Constantin Film Verlieh, YouTube och Google, respektive kommissionen yttrade sig under förhandlingen den 12 februari 2020.

IV. Bedömning

24. Enligt artikel 8 i direktiv 2004/48 har medlemsstaterna en skyldighet att i deras rättsordningar föreskriva en möjlighet för de behöriga rättsliga myndigheterna att i samband med en rättegång om immaterialrättsintrång besluta att viss information ska lämnas.

25. Genom sina båda tolkningsfrågor, vilka ska prövas gemensamt, har den hänskjutande domstolen således uppmanat domstolen att klargöra huruvida artikel 8.2 a i direktiv 2004/48 ska tolkas så, att medlemsstaterna har en skyldighet att föreskriva en möjlighet för de behöriga rättsliga myndigheterna att när fråga är om en användare som har laddat upp filer som gör intrång i en immateriell rättighet, ska den e-postadress, telefonnummer och IP-adress som använts vid uppladdningen av dessa filer samt den IP-adress som använts vid den senaste inloggningen på användarkontot lämnas.

26. YouTube, Google och kommissionen har, i motsats till Constantin Film Verleih, föreslagit att dessa frågor ska besvaras nekande.

27. I enlighet med YouTubes, Googles och kommissionens ståndpunkt, och av de skäl som anges nedan, är jag av uppfattningen att denna bestämmelse inte avser någon av de uppgifter som anges i tolkningsfrågorna.

28. Det ska inledningsvis påpekas att artikel 8.2 a i direktiv 2004/48 inte innehåller någon hänvisning till medlemsstaternas lagstiftning. Följaktligen, och i enlighet med fast rättspraxis, utgör begreppet ”namn och adress”, ett unionsrättsligt begrepp som ska ges en självständig och enhetlig tolkning. [4]

4 Se, beträffande begreppet ”lämplig ersättning” i artikel 9.7 i direktiv 2004/48, dom av den 12 september 2019, Bayer Pharma (C-688/17, EU:C:2019:722, punkt 40). Se även, också på området immaterialrätt, dom av den 22 juni 2016, Nikolajeva (C-280/15, EU:C:2016:467, punkt 45), och dom av den 27 september 2017, Nintendo (C-24/16 och C-25/16, EU:C:2017:724, punkterna 70 och 94).

29. Vidare definieras inte begreppet ”namn och adress” i direktiv 2004/48. Enligt fast rättspraxis ska fastställandet av betydelsen av och räckvidden för sådana uttryck som inte definierats i unionsrätten ske i enlighet med deras normala betydelse i vanligt språkbruk, med beaktande av det sammanhang i vilket de används och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som uttrycken ingår i.[5]

30. Begreppet ”namn och adress” i artikel 8.2 a i direktiv 2004/48 ska således tolkas med utgångspunkt i dess *normala betydelse i vanligt språkbruk*. Det råder knappast några tvivel om att begreppet en persons ”adress”, som den hänskjutande domstolen särskilt undrar över, i vanligt språkbruk endast avser personens postadress, såsom YouTube och Google med fog har gjort gällande.[6] Denna tolkning bekräftas av den definition som ges i franska akademiens ordlista av detta begrepp, nämligen ”la désignation du *lieu*[7] où l’on peut joindre quelqu’un” (angivelse av den *plats* där någon kan nås).

31. Vad gäller telefonnummer, den andra uppgift som avses i tolkningsfrågorna, är det inte nödvändigt att föra någon längre diskussion om att denna uppgift inte omfattas av begreppet ”namn och adress” på personer, i en mening som avses i artikel 8.2 a i direktiv 2004/48, oavsett om det gäller vanligt språkbruk eller något annat sammanhang.[8]

32. Hur det förhåller sig med de båda andra uppgifter som avses i tolkningsfrågorna, det vill säga e-postadress och IP-adress, förtjänar mer uppmärksamhet.

33. Som jag har påpekat ovan avser begreppet ”adress” i vanligt språkbruk, vilket är utgångspunkten för denna tolkning, endast postadressen. Detta ord avser, när det används utan närmare precisering, således inte en e-postadress eller IP-adress.

34. Detta gäller i än högre grad i ett sammanhang som jag skulle kalla ”allmänt”, det vill säga som går utanför själva ramen för Internet, såsom är fallet med artikel 8.2 a i direktiv 2004/48.

35. Denna tolkning bekräftas av en undersökning av andra unionsrättsliga texter som avser e-postadresser eller IP-adresser. När unionslagstiftaren har önskat hänvisa till en e-postadress[9] eller IP-adress[10] har detta, såsom YouTube och Google har påpekat, gjorts uttryckligen. Mig veterligen finns det inget exempel på någon unionslagstiftning där begreppen ”namn och adress”, använda självständigt eller i ett allmänt sammanhang, avser telefonnummer, IP-adress eller e-postadress.

5 Se, bland annat, dom av den 31 januari 2013, McDonagh (C-12/11, EU:C:2013:43, punkt 28), dom av den 6 september 2018, Kreyenhop & Kluge (C-471/17, EU:C:2018:681, punkt 39), och dom av den 12 september 2019, Bayer Pharma (C-688/17, EU:C:2019:722, punkt 41).

6 Jag kan inte se någon diskrepans mellan de olika språkversionerna av denna bestämmelse, vilka alla avser begreppet ”adress”. Se, exempelvis, ”direcciones” i den spanska språkversionen, ”adresse” i den danska språkversionen, ”Adressen” i den tyska språkversionen, ”addresses” i den engelska språkversionen, ”indirizzo” i den italienska språkversionen, ”adres” i den nederländska språkversionen, ”endereços” i den portugisiska språkversionen, ”adresele” i den rumänska språkversionen, och ”adress” i den svenska språkversionen.

7 Min kursivering.

8 Den omständigheten, som Constantin Film Verleih har åberopat, att telefonnummer kan fungera som ”överföringsadress” för att vidarebefordra uppgifter, bland annat genom telefonsamtal eller applikationer som använder telefonnummer, såsom WhatsApp, ändrar inte min övertygelse i detta hänseende. Det är uppenbart att begreppet ”namn och adress” på *personer*, i den mening som avses i artikel 8 i direktiv 2004/48, inte har något samband med den funktionella destinationen för dataflöden, oaktat den omständigheten att denna destination kan klassificeras som ”överföringsadress”.

9 Beträffande e-postadress eller ”elektronisk adress”, se bland annat artikel 88.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 284, 2009, s. 1), artikel 14.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 524/2013 av den 21 maj 2013, om tvistlösning online vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (förordningen om tvistlösning online vid konsumenttvister) (EUT L 165, 2013, s. 1), artikel 54.2, i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 2014, s. 65), och artikel 45.2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 2015, s. 35).

10 Beträffande IP-adress, se bland annat artikel 10.1 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (EUT L 130, 2014, s. 1), artikel 5.1 k i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1128 av den 14 juni 2017 om gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online på den inre marknaden (EUT L 168, 2017, s. 1), artikel 17.8, artikel 34.4 j och artikel 52.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226 (EUT L 236, 2018, s. 1).

36. Följaktligen följer det av en bokstavstolkning av artikel 8.2 a i direktiv 2004/48 att det begrepp som unionslagstiftaren har använt, nämligen ”namn och adress” inte omfattar någon av de uppgifter som avses i tolkningsfrågorna, såsom YouTube, Google och kommissionen har gjort gällande.

37. Denna tolkning bekräftas av kommissionens historiska tolkning av begreppet. De förarbeten som ledde till att direktiv 2004/48[11] antogs innehåller inget som – inte ens underförstått – tyder på att uttrycket ”adress” i artikel 8.2 a i direktivet skulle förstås så att det inte bara omfattade postadressen utan även de berörda personernas e-postadress eller IP-adress.

38. I detta hänseende har kommissionen uppgett att unionslagstiftaren, när direktiv 2004/48 antogs 2004, aldrig hade för avsikt att inkludera modernare former av ”adress”, såsom e-postadress eller IP-adress.

39. Det framgår således av en historisk tolkning att direktiv 2004/48 ska tolkas så att det endast omfattar den klassiska innebörden av detta begrepp, det vill säga en geografisk adress.

40. Härav följer att en bokstavstolkning och historisk tolkning av artikel 8.2 a i direktiv 2004/48 ger vid handen att denna bestämmelse inte omfattar den e-postadress, det telefonnummer och n IP-adress som används av de personer som denna bestämmelse avser.

41. Constantin Film Verleih har bestridit denna tolkning och hänvisat till syftet med artikel 8 i direktiv 2004/48 samt, mer allmänt, till de mål som eftersträvas med direktivet.

42. Enligt Constantin Film Verleih syftar artikel 8 i direktiv 2004/48 till att göra det möjligt för innehavare av immateriella rättigheter att identifiera de personer som nämns i denna bestämmelse. Således ska punkt 2 i denna artikel, oaktat dess lydelse, tolkas så att den avser ”varje uppgift som gör det möjligt att identifiera” dessa personer, varvid dessa uppgifter, beroende på deras tillgänglighet, kan omfatta telefonnummer, e-postadress, IP-adress eller till och med bankkontonummer.

43. Enligt min uppfattning skulle en sådan tolkning innebära att domstolen omformulerar bestämmelsen. Jag förstår naturligtvis att en innehavare av rättigheter, såsom Constantin Film Verleih, uttrycker en önskan om att direktiv 2004/48 ska ändras så att bolaget lättare kan identifiera eventuella intrångsgörare inom ramen för det specifika sammanhanget intrång på internet. En sådan omformulering omfattas emellertid inte av domstolens behörighet, utan ankommer på unionslagstiftaren.

44. Det stod lagstiftaren fritt att, om detta hade varit dess avsikt, i artikel 8.2 i direktiv 2004/48 inkludera ”varje uppgift som gör det möjligt att identifiera” de berörda personerna. Kommissionen påpekade vid förhandlingen att unionslagstiftaren uttryckligen valde att göra en minimiharmonisering begränsad till namn och adress, utan att inkludera andra uppgifter som gör det möjligt att identifiera en person såsom telefonnummer eller personnummer.

45. Det ska preciseras att en ”dynamisk” eller teleologisk tolkning av denna bestämmelse, såsom påkallats av Constantin Film Verleih, ska uteslutas i ett sådant sammanhang. Ordalydelsen i artikel 8.2 a i direktiv 2004/48 ger inte tillräckligt tolkningsutrymme för att tillåta en sådan tolkning i syfte att inkludera de uppgifter som avses i tolkningsfrågorna.

11 Se särskilt förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om åtgärder och förfaranden för skydd avskydd immaterialrätter av den 30 januari 2003 (KOM(2003) 46 slutlig), yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 29 oktober 2003 (EUT C 32, 2004, s. 15) och Europaparlamentets rapport av den 5 december 2003 (A5-0468/2003) angående detta förslag. Direktivförslaget innehåller ingen förklaring till vad som avses med begreppet ”namn och adress”. Vidare föreslog Europaparlamentet inte någon ändring av lydelsen i den kommande artikel 8.2 a i direktiv 2004/48.

46. Jag instämmer i detta hänseende utan förbehåll med generaladvokat Bobeks resonemang i punkterna 33–35, 38 och 39 i hans förslag till avgörande i målet kommissionen/Tyskland. I enlighet med förbudet mot en tolkning *contra legem* och maktfördelningsprincipen krävs, för att det ska finnas en möjlighet till en dynamisk eller teleologisk tolkning, att ”bestämmelsens ordalydelse i sig *[är] öppen för* olika tolkningar och innehåll|[er] någon form av textuell otydlighet och vaghet”. [12]

47. I förevarande mål är det emellertid inte fråga om ett sådant fall. Som jag har förklarat ovan utesluter en bokstavstolkning och historisk tolkning all tvetydighet beträffande innebörden av begreppet ”namn och adress” i artikel 8.2 a i direktiv 2004/48.

48. Constantin Film Verleih har även, mer allmänt, hänvisat till de mål som eftersträvas med direktiv 2004/48. Jag anser inte att detta argument kan ändra tolkningen av ovannämnda bestämmelse, eftersom dess lydelse inte är otydlig. Jag ska emellertid undersöka detta argument för fullständighetens skull.

49. Det är visserligen ostridigt at direktiv 2004/48 har till syfte att säkerställa en hög skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden, vilket preciseras skäl 10 och 32 i direktivet och anges i artikel 17.2 i stadgan.

50. Det är även ostridigt att den tolkning som Constantin Film Verleih har föreslagit skulle höja skyddsnivån för immateriella rättigheter på den inre marknaden.

51. Det ska emellertid erinras om att direktiv 2004/48, liksom varje immaterialrättslig reglering, [13] utgör en *avvägning* mellan, å ena sidan, intresset hos innehavare av upphovsrätter och närstående rättigheter att skydda sin rätt till immateriell egendom, som garanteras i artikel 17.2 i stadgan och, å andra sidan, skyddet av de intressen och grundläggande rättigheter som tillkommer användarna av skyddade alster, samt allmänintresset.

52. Som domstolen vid upprepade tillfällen har påpekat framgår det på intet sätt av vare sig artikel 17.2 i stadgan eller domstolens praxis att den immateriella rättighet som avses i den bestämmelsen är absolut och således ska garanteras ett undantagslöst skydd. [14]

53. Således kräver inte artikel 17.2 i stadgan att alla tekniska medel ska utnyttjas för att hjälpa rättighetsinnehavaren att identifiera eventuella intrångsgörare, utan att beakta lydelsen i bestämmelserna i direktiv 2004/48.

54. Vad specifikt gäller artikel 8 i direktiv 2004/48 har domstolen redan, i domen Coty Germany, haft tillfälle att slå fast att denna bestämmelse syftar till att förena säkerställandet av olika rättigheter, bland annat innehavarnas rätt till information och rätten till skydd av användarnas personuppgifter. [15]

12 Förslag till avgörande av generaladvokaten Bobek i målet kommissionen/Tyskland (C-220/15, EU:C:2016:534, punkt 34).

13 Se, bland annat, dom av den 16 februari 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, punkterna 42–44), dom av den 29 juli 2019, Funke Medien NRW (C-469/17, EU:C:2019:623, punkt 57), dom av den 29 juli 2019, Pelham m.fl. (C-476/17, EU:C:2019:624, punkt 32), och dom av den 29 juli 2019, Spiegel Online (C-516/17, EU:C:2019:625, punkt 42).

14 Se, bland annat, dom av den 29 januari 2008, Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, punkterna 62–70), dom av den 16 februari 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, punkt 41), dom av den 19 april 2012, Bonnier Audio m.fl. (C-461/10, EU:C:2012:219, punkt 56), dom av den 3 september 2014, Deckmyn och Vrijheidsfonds (C-201/13, EU:C:2014:2132, punkt 26), och dom av den 29 juli 2019, Funke Medien NRW (C-469/17, EU:C:2019:623, punkt 72).

15 Dom av den 16 juli 2015, Coty Germany (C-580/13, EU:C:2015:485, punkt 28).

55. Inom ramen för det nationella målet utgör de uppgifter som Constantin Film Verleih har begärt, hypotetiskt sett, personuppgifter i den mening som avses i artikel 2 a i direktiv 95/46/EG,[16] nu artikel 4 a i förordning (EU) 2016/679,[17] eftersom de ska hjälpa bolaget att identifiera de berörda personerna.[18]

56. Även om det av skäl 32 i direktiv 2004/48 följer att direktivet har till syfte att säkerställa att immateriella rättigheter respekteras fullt ut, i enlighet med artikel 17.2 i stadgan, framgår det emellertid samtidigt av artikel 2.3 a i direktivet och av dess skäl 2 och 15 att skyddet för immateriella rättigheter inte får utgöra hinder för bland annat det skydd för personuppgifter som garanteras i artikel 8 i stadgan, varför nämnda direktiv i synnerhet inte får påverka direktiv 95/46.[19]

57. Jag vill i detta hänseende understryka betydelsen av artikel 8.3 b–e i direktiv 2004/48, enligt vilken denna artikel inte påverkar tillämpningen av andra lagbestämmelser som reglerar, eller till och med begränsar, innehavarens rätt till information och bland annat bestämmelserna om behandling av personuppgifter.

58. Mot denna bakgrund anser jag inte att det ankommer på domstolen att ändra räckvidden av de begrepp som unionslagstiftaren har använt i artikel 8.2 i direktiv 2004/48, vilket skulle få till följd att den balans som lagstiftaren eftersträvade när detta direktiv antogs, och som den ensam har behörighet att fastställa, skulle äventyras.[20]

59. För att komplettera mitt uttryckssätt i punkt 43 i detta förslag till avgörande, skulle den tolkning som Constantin Film Verleih har föreslagit, medföra att domstolen inte bara skriver om artikel 8.2 i direktiv 2004/48, utan även äventyrar den balans som unionslagstiftaren har fastställt, till förmån för de immateriella rättighetsinnehavares intressen.

60. Det ska tilläggas att den dynamiska tolkning som Constantin Film Verleih har föreslagit även, såsom kommissionen har understrukit, står i strid med den allmänna systematiken i direktiv 2004/48, vilken grundar sig på en av unionslagstiftaren önskad minimiharmonisering.

61. Kommissionen har nämligen med fog påpekat att en sådan dynamisk tolkning inte är lämplig i förevarande fall, eftersom unionslagstiftaren, med stöd av artikel 8.3 a i direktiv 2004/48, uttryckligen har föreskrivit en möjlighet för medlemsstaterna att hantera denna dynamiska aspekt genom att ge innehavarna ”en rätt att erhålla ytterligare information”.

62. Med andra ord är det inte nödvändigt att domstolen gör en dynamisk tolkning av direktiv 2004/48, för att anpassa det till nya beteenden som uppkommer på Internet, eftersom medlemsstaterna har befogenhet att anta kompletterande åtgärder avseende dessa beteenden.

16 Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 1995, s. 31). Enligt artikel 2 a i detta direktiv avses med ”personavgifter” varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person.

17 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 2016, s. 1).

18 Domstolen har tidigare slagit fast att IP-adresser, även betraktade separat, kan utgöra personuppgifter. Se dom av den 24 november 2011, Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771, punkt 51), och dom av den 19 oktober 2016, Breyer (C-582/14, EU:C:2016:779, punkt 49).

19 Dom av den 16 juli 2015, Coty Germany (C-580/13, EU:C:2015:485, punkterna 31–33).

20 Se, analogt, dom av den 15 september 2016, Mc Fadden (C-484/14, EU:C:2016:689, punkterna 69–71).

63. För fullständighetens skull vill jag slutligen påpeka att artikel 47 i TRIPS-avtalet,[21] som endast inför en möjlighet att föreskriva en rätt till information, inte kan åberopas till stöd för den tolkning som Constantin Film Verleih har föreslagit.[22]

64. Mot bakgrund av ovanstående anser jag att artikel 8.2 a i direktiv 2004/48 ska tolkas så, att begreppet ”namn och adress” i denna bestämmelse, när fråga är om en användare som har laddat upp filer som utgör intrång i en immateriell rättighet, inte avser den e-postadress, det telefonnummer eller den IP-adress som har använts för att ladda upp dessa filer eller den IP-adress som använts vid den senaste inloggningen på användarkontot.

65. Följaktligen har medlemsstaterna ingen skyldighet enligt denna bestämmelse att ge de behöriga rättsliga myndigheterna en möjlighet att föreskriva att dessa uppgifter ska lämnas i samband med en rättegång om immaterialrättsintrång.

V. Förslag till avgörande

66. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar de tolkningsfrågor som hänskjutits av Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) enligt följande:

Artikel 8.2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter ska tolkas så, att begreppet ”namn och adress” i denna bestämmelse, när fråga är om en användare som har laddat upp filer som utgör intrång i en immateriell rättighet, inte avser den e-postadress, det telefonnummer eller den IP-adress som har använts för att ladda upp dessa filer eller den IP-adress som använts vid den senaste inloggningen på användarkontot.

Följaktligen har medlemsstaterna ingen skyldighet enligt denna bestämmelse att ge de behöriga rättsliga myndigheterna en möjlighet att föreskriva att dessa uppgifter ska lämnas i samband med en rättegång om immaterialrättsintrång.

21 Avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, vilket återfinns i bilaga 1 C till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), som ingicks den 15 april 1994 i Marrakech och godkändes genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående på gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 1994, s. 1, nedan kallat TRIPS-avtalet). I artikel 47 i detta avtal, med rubriken ”Rätt till information” anges följande: ”Medlemmarna får föreskriva att de rättsliga myndigheterna ska vara behöriga att ålägga den som gör intrång, utom när detta inte står i proportion till intrånget, att underrätta rättighetshavaren om identiteten hos tredje man som tagit del i framställningen och distributionen av de intrångsgörande varorna eller tjänsterna och om dessas distributionskanaler”.

22 Se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 januari 2008, Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, punkt 60). Även om unionsrättsakter *så långt möjligt* ska tolkas mot bakgrund av folkrätten, i synnerhet när dessa rättsakter syftar just till att genomföra ett internationellt avtal som unionen har ingått (se bland annat dom av den 7 december 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, punkt 35 och där angiven rättspraxis), kan artikel 47 i TRIPS-avtalet under alla omständigheter inte tillåta domstolen att frångå den klara lydelsen i artikel 8.2 a i direktiv 2004/48.